

Kopia:

Prorektor
Högskoledirektör
Prefekter
Enhetschefer
OFR
SACO
SiB

**Regler för ljudupptagning, fotografering, filmning
m.m. i samband med undervisningssituationer vid
Högskolan i Borås**

Bakgrund

Vid högskolan har det förekommit att ljudupptagningar etc. gjorts i hemlighet av en undervisningssituation. När övriga närvarande har fått kännedom om detta har vissa upplevt detta obehagligt. Detta kan påverka deras studiesituation negativt eftersom de kan bli hämmade att ställa frågor etc. Vidare har det förekommit att inspelat material olovligen har lagts ut på internet, vilket upplevts som obehagligt av dem som finns med på inspelningen.

Genom att fatta beslut om att det som huvudregel krävs uttrycklig tillåtelse från föreläsaren för att göra en inspelning etc. har Högskolan möjlighet att ta hänsyn till alla närvarandes behov av trygghet. Studenter med funktionsnedsättning ska dock ha rätt att utan uttrycklig tillåtelse från föreläsaren spela in etc. Det har i doktrin¹ lyfts fram att regler om begränsningar kring inspelning etc. av undervisningssituationer är verkningslösa eftersom det inte finns någon laglig möjlighet för Högskolan att kontrollera att studenterna inte spelar in i hemlighet (Högskolan har ingen rätt att genomsöka väskor etc.). Högskolans regler får därmed främst ses som ett tydliggörande av behovet av ömsesidig respekt för dels behov av trygghet vid undervisningssituationen, dels behovet av att utnyttja modern teknik för att tillgodogöra sig undervisningen. Vidare medför ett regelverk kring detta att Högskolan vid behov kan vidta disciplinära åtgärder enligt 10 kap. högskoleförordningen.

Ärendets beredning

Ärendet har remissats i organisationen samt varit föremål för förhandling enligt 11 § lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL).

Under beredningen av ärendet lyfte Studentkåren särskilt fram

---

¹ Inspelning av föreläsningar – några upphovsrättsliga reflektioner, Sanna Volk

vikten av att Högskolan även skulle beakta att många studenter i dag kompletterar/ersätter skrivna anteckningar med inspelning och att det vore olyckligt ur studenternas synvinkel om detta inte skulle kunna fortgå. Med anledning av detta önskade de att vid större föreläsningar där föreläsaren huvudsakligen är ensam talare bör alltid ett tillstånd till inspelning ges.

Utifrån detta togs följande förslag fram:

Vid föreläsningssituationer där föreläsaren huvudsakligen är ensam talare, bör dock ett sådant tillstånd alltid ges om inte föreläsaren anser att särskilda skäl talar mot det. Med särskilda skäl avses t.ex. att antalet närvarande i salen är väldigt lågt eller att föreläsaren anser att undervisningssituationen kan komma att påverkas negativt.

Avsikten med denna formulering var att ge föreläsaren möjlighet att även utgå från sin egen upplevelse av att bli inspelad, samtidigt som Högskolan gav uttryck för en viss rekommendation gällande tillåtande av inspelning när föreläsaren huvudsakligen är ensam talare.

De fackliga organisationerna uttryckte under beredningen en stark önskan om att det måste vara tydligt att det är helt upp till föreläsaren att bestämma över huruvida denne ska tillåta inspelning eller inte, och motsatte sig formuleringen att inspelning etc. "bör" tillåtas när föreläsaren är ensam talare. I samband med den fackliga förhandlingen den 26 mars 2012 enades det därmed om att i protokollet skulle anges att följande formulering skulle föredras för beslut.

Vid föreläsningssituationer där föreläsaren huvudsakligen är ensam talare, kan t.ex. ett sådant tillstånd ges om inte föreläsaren anser att särskilda skäl talar mot det. Med särskilda skäl avses t.ex. att antalet närvarande i salen är lågt eller att föreläsaren anser att undervisningssituationen kan komma att påverkas negativt.

Den nya formuleringen avses tydliggöra att det är helt upp till föreläsaren att avgöra om inspelning skulle ske eller inte.

Utöver detta hade de fackliga organisationerna synpunkten att det ytterligare måste tydliggöras att inspelning inte får ersätta närvaro, utan att den som önskar spela in för sitt privata bruk också ska vara närvarande. Med anledning av detta har formuleringen om att den som önskar spela in måste själv vara närvarande lyfts ut till en egen paragraf för att bli än tydligare.

Beslut

Rektor beslutar

att bifogade regler om ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. i samband med undervisningssituationer vid Högskolan i Borås ska gälla från och med den 10 april 2012.

Föredragande är Åsa Dryselius, jurist.

Björn Brorström
Rektor

Åsa Dryselius
Jurist

Bilaga Regler om ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. i samband med undervisningssituationer vid Högskolan i Borås

Regler för ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. i samband med undervisningssituationer vid Högskolan i Borås

Med stöd av 5 kap. 5 § styrelsens organisations- och beslutsordning (SOB) beslutar rektor följande.

Bakgrund

Med anledning av den ökade möjligheten att göra ljud- och bildupptagningar av undervisningssituationer behöver det finnas tydliga regleringar vid Högskolan i Borås som utgår från följande aspekter:

- Ljud- och bildupptagningar kan vara ett effektivt inlärningsstöd för studenter
- Den påverkan en ljud- och bildupptagning kan ha på föreläsaren samt övriga närvarande vid undervisningen
- Högskolans ansvar för att studenter med funktionsnedsättning ska få det stöd de är berättigade till

Utifrån en övervägning av dessa aspekter har rektor fattat beslut om nedanstående reglering av ljud- och bildupptagningar.

Regler

Huvudregel

Ljudupptagning, fotografering, filmning och liknande inspelning av föreläsningar, seminarier och andra undervisningssituationer är som huvudregel inte tillåtet.

Tillståndsgivning

Den enskilde läraren har rätt att uttryckligen ge tillstånd till ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. vid det aktuella undervisningstillfället. Vid föreläsningssituationer där föreläsaren huvudsakligen är ensam talare, kan t.ex. ett sådant tillstånd ges om inte föreläsaren anser att särskilda skäl talar mot det. Med särskilda skäl avses t.ex. att antalet närvarande i salen är lågt eller att föreläsaren anser att undervisningssituationen kan komma att påverkas negativt.

Innan ett tillstånd ges har läraren alltid att säkerställa att övriga närvarande inte upplever ljudupptagningen, filmningen etc. som besvärande.

Den enskilde läraren fastställer de villkor som ska gälla vid den aktuella situationen. T.ex. kan läraren ange att endast ljudupptagning får ske eller endast ske under vissa delar av undervisningstillfället.

Kommentar

Ovan innebär att en person som önskar göra en ljudupptagning etc. uttryckligen måste be om tillåtelse av föreläsaren inför varje undervisningstillfälle.

I det fall läraren är osäker på hur övriga närvarande upplever situationen bör ett eventuellt tillstånd förenas med sådana restriktioner att endast läraren berörs. T.ex. kan läraren ange att ljudupptagning inte får ske när annan student talar.

Föreläsarens beslut kan i enlighet med 12 kap. 4 § högskoleförordningen (1993:100) inte överklagas.

Krav på personlig närvaro

Ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. får endast göras av studenten själv genom personlig närvaro vid föreläsningen om inte föreläsaren uttryckligen beslutar annat.

Studenter med funktionsnedsättning

Studenter med funktionsnedsättning äger rätt att utan lärarens uttryckliga tillåtelse, vid behov, göra ljudupptagning, fotografera, filma m.m. föreläsningar. Studenten ansvarar för att meddela sådant behov till berörd lärare i god tid före undervisningstillfället, samt visa upp intyg om sådant behov av särskilda hjälpmedel utfärdat av behörig befattningshavare vid Högskolan.

Spridning av inspelat material

Ett givet tillstånd till ljudupptagning, fotografering, filmning m.m. innebär inte en rätt för student eller annan som svarar för sådan upptagning att sprida, tillgängliggöra eller på annat sätt använda upptagningen för annat ändamål än sitt privata bruk.

För att få rätt att sprida, tillgängliggöra eller på annat sätt använda upptagningen för annat ändamål än privat bruk måste ett uttryckligt tillstånd från föreläsaren erhållas.

Kommentar

Med privat bruk menas att inspelning etc. endast ska användas för egna studier och att de inte får spridas - t.ex. publiceras på internet.

Sanktion

I det fall en student bryter mot dessa föreskrifter kan denne bli föremål för disciplinära åtgärder i enlighet med 10 kap. högskoleförordningen.

Detta beslut har fattats av rektor den 10 april 2012 att från och med den 10 april 2012 gälla tillsvidare.